

PROJEKT

Cím: *Partneri együttműködést és sokoldalú képességfejlesztést támogató program egy, a tanulók által választott projekt keretében – utazás – hatodik osztály*

Készítette: *Forgóné Balogh Erika, Kovács Andrea*

(Időpontja: *Csanytelek, 2010. május 3 – 2010. június 02.)*

„A világ megismerése érdekes, hasznos, gyönyörködtető, félelmetes vagy tanulságos; önmagunk megismerése a legnagyobb utazás, a legfélelmetesebb felfedezés, a legtanulságosabb találkozás.” (Márai Sándor)

1. A téma megnevezése: *Utazás*

2. Bevezetés:

A témaválasztásunkat az indokolja, hogy az utazás mindenekelőtt emberi kapcsolatokat, viselkedéseket, magatartásokat és jellegzetes élményeket jelent. Napjaink modern jelensége lehetőséget ad a mindennapos, stresszes környezetből kimenekülni. Kapcsolatot teremt a gyermek és a természet között. A fő célja a lazítás, pihenés, a természet szépségeire való felfigyelés. Az utazás emberi tapasztalat, emberekkel embereknek biztosítja a pihenést, látogatásokat, szórakozást. Hozzájárul az emberiség fejlődéséhez és ösztönzi az újra és a szépre.

A mindennapi élet monotonitását felváltja az utazás fogalmához kapcsolódó dinamizmus. A természeti kincsek megismerése mellett lehetőség adódik a kulturális értékek felderítésére, és azok utazási terméké váló átalakítására is. Mindenképpen fontos a hely, a népi szokások, az emberek, az

életfelfogás, mert mindez vonzerő. Véleményünk szerint egy utazás megtervezése, megszervezése és lebonyolítása felelősségteljes és igényes munka. Ezért választottuk a projekt anyagának ezt a témát.

3. A projekt leírása:

3.1. Hosszú távú célok:

Szeretnénk észreveteni, hogy a szabadidőt hasznosan az iskolában is el lehet tölteni.

Az iskolán kívüli programokkal elsősorban a közvetlen környezetünket, a falu lehetőségeit szeretnénk feltárni. Fontos, hogy minden résztvevő ismerje szűkebb környezetét, tudjon benne tájékozódni, hasznos és használható ismereteket szerezni.

Az önmagunkért vállalt felelősség megtapasztalása minden gyerek számára lehetőség a közösség értékeinek gazdagítására.

Érezzék fontosnak Csanytelek társadalmi szervezeteivel, rendvédelmi szerveivel, pénzügyintézetével való kapcsolat fontosságát és szükségszerűségét. Tudják, hogy a mindennapi élet során mely szervekhez fordulhatnak segítségért, hol intézhetik hivatalos dolgaikat, esetenként pénzügyeiket.

Tapasztalják meg, hogy a különböző művészeti ágak (éneke-zene, vers, tánc, drámajáték, rajz) a személyiség kiteljesedését szolgálják.

Fontos a szülő, a gyermek és az iskola kapcsolatának erősítése, a közösségépítés.

Módszertani megújulásként a tapasztalati úton történő tanulás elsajátítása kerül előtérbe.

3.2. Közvetlen célok:

A tanulók komplex módon ismerik meg a közlekedéskultúra fejlődésének hatásait a természeti és épített környezetre, a társadalmi és a földrajzi

mobilitásra. Elemzik a jelentősebb történelmi korszakok és a közlekedési eszközök fejlődésének egymásra hatását. Mindeközben elsajátítják a kerékpáros közlekedés szabályait, megismerik természeti környezetünket. Bepillantást nyernek az infokommunikációs eszközök használatába (digitális fényképezőgép, kép- és adatfeldolgozás számítógépen), megismerkednek a prezentáció-készítés alapjaival. Ezen tevékenységek közben, a tanulási folyamatokhoz nélkülözhetetlen készségek és képességek is fejlődnek.

Elsajátítják a kooperatív munkaformákat, kialakítják az új ismeretek befogadásához szükséges attitűdöket. A projekt helyszínei változatosak, a hagyományos tantermi környezet kiegészül Csanytelek község és környéke nevezetességeivel, látnivalóival.

Fontos feladatunk, hogy a gyerekek érdeklődésének megfelelő, széleskörű ismereteket átfogó, a mindennapi életben alkalmazható, praktikus tudást szerezzenek.

Folyamatosan fejlődnek a kulcskompetenciák: anyanyelvi, matematikai, idegen nyelvi, természettudományos, digitális, szociális és állampolgári, kezdeményező és vállalkozói, hatékony önálló tanulási, valamint esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképességi kompetenciák. Ehhez biztosítjuk a tanulók számára a változatos helyszíneket, a rugalmas időkeretet, a demokratizmust, folyamatos motiváltságot és az eszközök változatosságát.

A megvalósításba bevontuk a kollégákat, a szülőket, a társadalmi, a rendvédelmi, a pénzügyi, a tájvédelmi körzet és a községi könyvtár dolgozóit, vezetőit. Ezzel lehetőséget adtunk munkájuk, tevékenységeik megismerésére, valamint a kooperatív munka megtapasztalására. Teret engedünk az önszerveződésnek, az önkifejeződésnek, az önálló információszerzésnek.

A tanulók komplex módon ismerjék meg és sajátítsák el a kompetencia alapú oktatás követelményeinek megfelelő anyanyelvi, matematikai, idegen nyelvi és szociális kompetenciák alkalmazását az ismeretanyag és tudástartalmak megszerzésében, valamint a gyakorlati tevékenységekben.

3.3. Tartalom:

A tanórai tevékenység átöleli a hatodik osztályos összes tantárgyat: magyar (szövegértés-szövegalkotás), történelem és állampolgári ismeretek, angol nyelv, matematika, informatika, biológia, földünk és környezetünk, ének-zene, rajz és vizuális kultúra, technika és életvitel, testnevelés és sport.

A tanórán kívüli tevékenységek során a tanulók részt vesznek a halastó és környéke élővilágának megfigyelésében. Beszélgetést kezdeményeznek a természetvédelmi terület képviselőjével, majd a szülőkkel közösen készítenek finom bográcsos ételt. Mindezt kerékpártúra keretében szerveztük meg.

A tanulók látogatást tesznek a Takarékszövetkezetben, ahol a pénzügyintézetben folyó munkával ismerkedtek.

3.4. Kapcsolódási pontok:

A közös témaválasztás közös célok elérését teszi lehetővé, és így módon szoros kapcsolatot tudunk létrehozni a tantárgyak és tevékenységek között. Ezek kapcsolódnak a NAT-hoz, a hatodik évfolyamos gyerekek tantárgyaihoz, a Pedagógiai Programhoz, valamint a helyi tantervhez.

A téma címe is mutatja, hogy ebben a három hetet meghaladó időszakban minden a kirándulásról, az utazásról szól.

A kerékpártúra, a túra útvonalának megtervezése, a képek letöltése, felhasználása, a költségvetés készítése, információk gyűjtése, szövegek megértése, mérések végzése, dalok tanulása, történetek feldolgozása, hajó elkészítése, élményrajz készítése, közlekedési akadálypályán való áthaladás.

Fontos számunkra, hogy a Pedagógiai Programunk szerint intézményünkben integrált oktatás folyik, segítsük a sajátos nevelési igényű tanulókat is programunk végrehajtásában, beilleszkedésben. Osztályunkban magas a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma, ezért szeretnénk kicsit közvetlenebb, oldottabb légkört biztosítani számukra.

Tantárgyi kapcsolódások:

Szövegértés-szövegalkotás: útleírások, Defoe: Robinson Crusoe, teremtéstörténetek és mítoszok (Odüsszeusz utazásai), a görög mondavilág.

Történelem: földrajzi felfedezések, földrajzi felfedezések hatása, hódítók, élet a hajókon, kalózok és kalóztámadások.

Angol nyelv: országok, nemzetiségek, országok, ahol angolul beszélnek, az Egyesült Királyság, London.

Matematika: mértékegységváltás, arány-arányosság, szöveges feladatok megoldása, pénzváltás.

Informatika: útvonalterv készítése, kirándulás tervezése.

Természetismeret: tájékozódás a térképen, nemzeti parkjaink, vizek, vízpartok élővilága, hazánk nagy tájai.

Kémia: a hidrogén előállítása, tulajdonságai, felhasználása, nemesgázok, vitaminok.

Ének-zene: utazással kapcsolatos dalok tanulása.

Rajz és vizuális kultúra: megélt vagy elképzelt utazás élményrajz.

Technika: közlekedés, közlekedési eszközök, hajó készítése.

Testnevelés: közlekedési akadályverseny, kerékpártúra, gyalogtúra.

3.5. Időtartam: 18 nap

3.6. Résztvevők:

3.6.1. Tanulók: hatodik évfolyamos gyerekek

3.6.2. Tanárok: magyar és történelem szakos tanárnő, angol szakos tanárnő, matematika szakos tanárnő, informatika szakos tanár, kémia szakos tanárnő,

biológia szakos tanárnő, földrajz szakos tanár, ének szakos tanárnő, rajz szakos tanár, technika szakos tanárnő, testnevelés szakos tanár.

3.6.3. Külsősök: szülők, a társadalmi, a rendvédelmi, a pénzügyi, a tájvédelmi körzet és a községi könyvtár dolgozói, vezetői.

3.7. Tanulásszervezés

3.7.1. Szervezeti keretek- helyszínek

A programok az iskolai tanórák, valamint délutáni foglalkozások keretében valósulnak meg. Nagyobb részben az iskolai tantermet vettük igénybe, ezen kívül látogatást tettünk a Takarékszövetkezetben, kirándultunk a falunk határában lévő halastóhoz. Előadásra kértük az Ópusztaszeri Tájvédelmi Körzet természetvédelmi képviselőjét.

Külön könyvtári foglalkozásokat tartottunk a könyvtáros néni segítségével.

3.7.2. Módszerek

A program alatt alkalmazott módszerek előadás, gyűjtőmunka, drámajáték, levélírás, kísérletezés, megfigyelés, térképolvasás, plakátkészítés, játék, rajzolás, vita, kirándulás, megbeszélés, hallás utáni daltanulás, szolmizálás, manuális tevékenység, kooperatív csoport munka.

3.7.3. Munkaformák

A projekt során alkalmazott munkaformák: egyéni, páros, csoportos, frontális, kooperatív csoportmunka.

3.8. Értékelés

Az értékelésünk alapvető szempontja, hogy nagy hangsúlyt helyezünk a pozitívumok kiemelésére, az építő jellegű kritikára, mindamelllett, hogy megbecsüljük egymás munkáját, fejlesztve ezzel a gyerekek önértékelését és pozitív énképük kialakulását.

Az értékelés a projekt elejétől a végéig folyamatos. Formái: önértékelés, csoportos, egyéni és tanári értékelés. Az értékelés legfőbb szempontja a pozitív megerősítés.

3.9. Eszközök, szükségletek

A projekt során felmerült eszközszükséglet: Internet, számítógép, projektor, mérőeszközök, térképek, útikönyvek, DVD-k, DVD lejátszó, kísérletező eszközök, léggömb, rajzeszközök, papírok, csomagolópapír,

hungarocell. Ezek többsége rendelkezésünkre állt, a felmerülő igényt körülbelül 2000Ft fedezi.

3.10. Támogatórendszer

A projekt megvalósításához szükségünk volt az Internetre, számítógépekre, tankönyvekre, szakkönyvekre és egyéb szakirodalomra.

DVD-k: Gyöngyvirágtól lombhullásig
1492 című filmek.

Útikönyvek: Látnivalók Magyarországon (Vendégváró útikönyvek)

Csorba Csaba: Magyarországi kirándulások

Gímes Endre: Észak-Dunántúl

Dely Károly: Vártúrák kalauza

Bellon Tibor: Magyarország

Moldoványi Ákos: Londontól Londonig

Szabó R. Jenő: Nagy-Britannia és Észak-Írország

4. A projekt menete

A szükséges kellékek beszerzése után a projektben érintett pedagógusok közös megbeszélésen megbeszélték a szervezési kérdéseket, az időbeosztást, a feladatokat, mindezt egyeztetve az intézmény vezetőjével. Felkértük a külső résztvevőket az aktív részvételre, tájékoztattuk őket a projekt céljairól, a tevékenységekről.

4.1. Nyitókör

A gyerekeket tájékoztattuk arról, hogy előzetes igényeik felmérése után megszerveztünk számukra egy érdekes projektet, amelynek megvalósításában számítnak aktív részvételükre. Ezután kötetlen beszélgetést indítottunk az utazás témakörben. Itt mindenki elmondhatta saját élményeit, vágyait, álmait, és megvitattuk, mit várhatunk az elkövetkezendő bő három héttől.

4.2. Motiváció

A téma a gyerekek saját igényei szerint állt össze, ezért könnyű volt őket a feladatok végrehajtására ráhangolni. A projekt tanítási óráin is nagy hangsúlyt fektettünk a játékos ismeretszerzésre és a kooperatív technikák gyakorlására – játszva tanulás. A természet megfigyelése, a látvány átélése, megtapasztalása nagy élményt jelentett mindenki számára, gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt.

Napok	Ismerettartalmak	Feladatok, tevékenységek	Kompetenciák, készségek	Tantervi/tantárgyi kapcsolódás	Munkaformák	Feltételek			időtartam	Elvárt eredmény, produktum	Ellenőrzés, értékelés	Felelős
						Eszközök, anyagok	résztevők	helyszínek				
1.	A projekt előkészítése	A projekt meghirdetése, a résztvevő tanárok és diákok tájékoztatása, a külső résztvevők felkeresése, felkérése	Szociális, motiváció			Plakátok, kerékpár	A hatodik évfolyam tanulói, a projektben résztvevő tanárok	iskola		Pozitív hozzáállás		
2.	A projekt előkészítése	A projekt meghirdetése, a résztvevő tanárok és diákok tájékoztatása, a külső résztvevők felkeresése, felkérése	Szociális, motiváció			Plakátok, kerékpár	A hatodik évfolyam tanulói, a projektben résztvevő tanárok	iskola		Pozitív hozzáállás		A projekt előkészítése
3.												
3/1	Levél egy angol levelező társnak	Levélfírás	Szövegalkotás angolul	Angol nyelv	Kooperatív csoport	Levélpapír, íróeszköz	6. osztály	iskola	45 perc	levél	Csoportos	Angoltanár
3/2	Az új kor kezdetén. Az Európán kívüli világ	Térképen való tájékozódás, India, Kína története	Szociális, multikulturális	Ember és társadalom	Kooperatív, csoport munka, térképolvasás, szakértői mozaik	Térkép, képek, tankönyv, internet	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel, térképen való tájékozódás	Folyamatos: csoportos, egyéni	Történelem tanár
3/3	Szöveges feladatok megoldása	Közlekedéssel kapcsolatos feladatok megoldása	matematika	matematika	kooperatív	Füzet, könyv	6. osztály	iskola	45 perc	Eszköz rendeltetészerű használata	Folyamatos, csoportos	Matematika tanár
3/4	Közlekedési szabályok	Akadálypálya	mozgáskoordináció	testnevelés	Egyéni, frontális	Kerékpár, bolyák	6. osztály	iskola	45 perc	A feladat sikeres teljesítése	Egyéni, csoportos	Testnevelő tanár
3/5	Utazás, élmények	Szöbeli szövegalkotás, beszélgetés	Anyanyelvi, szociális	Szövegértés-szövegalkotás	Kooperatív csoport, beszélgető kör		6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel	Egyéni, csoportos, tanári	Magyar tanár
3/du	Utazás, híres utazók, közlekedési eszközök, régen és ma	Cikkek képek, videók gyűjtése, látogatás a könyvtárban	Szociális, anyanyelvi, digitális	Du: Történelem, technika	Csoportos Kutatómunka, gyűjtés, páros munka	Lexikonok, könyvek, internet	6. osztály	iskola	2*45 perc	Aktív részvétel	csoportos	Foglalkozást vezető pedagógus
4.												
4/1	Útleírások	Ismeretterjesztő szövegek olvasása, szövegértés feladatmegoldással	Anyanyelvi, szövegértési készség, értő olvasás fejlesztése	Szövegértés-szövegalkotás	Csoportos, egyéni	Feladatlap, ismeretterjesztő szövegek	6. osztály	iskola	45 perc	Feladatlap kitöltése	Egyéni, csoportos, tanári	Magyar tanár
4/2	Szöveges feladatok	Arányossággal kapcsolatos feladatok megoldása	Matematika komp. Feladatmegoldó készség, hatékony tanulás, kezdeményező	Matematika	Egyéni, csoportos, kooperatív	Füzet, könyv, feladatlap	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel, a megoldások leírása	Egyéni, csoportos	Matematika tanár

			képesség									
4/3	Utazással kapcsolatos dalok tanulása	Az eddig tanult utazással kapcsolatos dalok felelevenítése, ritmuskapcsolás	Esztétikai-, művészeti tudatosság és kifejezőképesség	Ének	Frontális	Kotta, kísérő hangszer	6. osztály	iskola	45 perc	A dalok éneklése és ritmuskopogása	folyamatos	Ének tanár
4/4	Gyalogtúra	Kerékpározás a Tisza partjához	Természettudományos komp. Mozgáskoordináció	Testnevelés	Csoportos	kerékpár	6. osztály	iskola	45 perc	részvétel	véleményalkotás	Testnevelő tanár
4/5	Útvonalterv	Egy elképzelt utazás: útvonalterve	Digitális	Informatika	Frontálisegyéni	PC, internet	6. osztály	iskola	45 perc	A tervezet elkészítése	Egyéni, társas	Informatika tanár
4/du	Vitaminok, Zeppelin története és a hidrogén Űszás, lebegés, lemerülés Léghajó működése	szövegfeldolgozás Kísérletezések, megfigyelések Filmnézés, a léghajó kipróbálása	természettudományos	Kémia, fizika	Csoportos mozaik Csoportos kísérletezés	Vitaminos dobozok, tudományos szöveg Üvegkád, tojás, vasgolyó,jég	6. osztály	iskola	3 óra perc	Élményszerzés, Tapasztalatszerzés, aktív részvétel	egyéni csoportos	Kémia tanár
5.												
5/1	Körös-Maros Nemzeti Park	Nemzeti parkjaink megismerése	Természettudományos, digitális	Természetismeret	Frontális, kooperatív csoport	Térkép, képek, IKT, internet	6. osztály	iskola	45 perc	A nemzeti park elhelyezése a térképen	Egyéni, csoportos, folyamatos	Természetismeret tanár
5/2	Daniel Defoe: Robinson Crusoe	Keresés az interneten az íróról és a regényről	Szociális kompetencia, önálló ismeretszerzés, digitális	Szövegértés-szövegalkotás	Kooperatív csoport, szakértői mozaik, kerek asztal, igaz-hamis játék, drámajáték, kutatómunka	IKT eszközök, könyvek, lexikonok, csomagoló papír	6. osztály	könyvtár	45 perc	Vázlat készítése	Csoportos, tanári	Magyar tanár
5/3	Utazással kapcsolatos szavak gyűjtése	Szótár használatával utazással kapcsolatos szavak gyűjtése	Idegen nyelvi kommunikáció: kutatás, együttműködés	Angol	Kooperatív csoport, gyűjtőmunka	Szótárak	6. osztály	iskola	45 perc	Minimum 20 szó kigyűjtése	Egyéni	Angoltanár
5/4	Tájékozódás a térképen	Térképhasználat (vaktérkép)	Természettudományos, térlátás, tájékozódás	Természetismeret	Páros	térkép	6. osztály	iskola	45 perc	A térképen elhelyezni a nemzeti parkokat	Egyéni, páros	Természetismeret tanár
5/du	Amerika felfedezése	1492 című film megtekintése	Esztétikai, művészeti tudatosság, és kifejezőkészség	történelem	frontális	Televízió, DVD lejátszó	6. osztály	iskola	90 perc	élményszerzés	A film értékelése	Napközis tanár
6.												
6/1	A nagy földrajzi felfedezések előzményei	Új anyag feldolgozása	Önálló tanulás, digitális	Történelem	Csoportos	IKT eszközök, tankönyv	6. osztály	iskola	45 perc	Feladatlap kitöltése	Egyéni, csoportos, tanári	Történelem tanár
6/2	Angol nyelvű dal tanulása	My Bonnie is over the ocean	Idegen nyelvi kommunikáció: szövegértés	Angol	Frontális	CD és lejátszó	6. osztály	iskola	45 perc	A dal megtanulása	folyamatos	Angoltanár
6/3	Daniel Defoe:	Részletek olvasása a	Szövegértés,	Szövegértés-	Egyéni,	regény	6. osztály	iskola	45 perc	A szöveg	Egyéni,	Magyar tanár

	Robinson Crusoe	regényből, véleményalkotás, szövegértés kérdésekkel	véleményalkotás, kreativitás	szövegalkotás	csoportos						megértése	csoportos, tanári	
6/4	Szöveges feladatok megoldása	Feladatmegoldás	Matematika komp. Feladatmegoldó készség	Matematika	Páros, egyéni	feladatgyűjtemény	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel, a megoldások leírása	Egyéni, páros	Matematika tanár	
6/5	Járművek építése	Régen és ma használt járművek ismerete	Kezdeményező képesség és vállalkozói komp. Kreativitás, emlékezet, térlátás	Technika	Csoportos	Papír, vonalzó, színes	6. osztály	iskola	45 perc	Egy terv elkészítése	csoportos	Technika tanár	
6/du	Természetvédelem	Gyöngyvirágtól lombohullásig c. film megtekintése	Esztétikai, vizuális, természettudományos kompetencia	Természetismeret, rajz	frontális	DVD, DVD lejátszó	6. osztály	iskolai	90 perc	élményszerzés	megbeszélés	A foglalkozást vezető tanár	
7.													
7/1	A világ országai	Countries of the world, ideal journey	Idegen nyelvi kommunikáció, tájékozódás a térképen	Angol	Kooperatív csoport	Térkép, csomagolópapír, színesek	6. osztály	iskola	45 perc	Angol anyanyelvű országok elhelyezése a térképen, ideális utazás megtervezése	Csoportos	Angoltanár	
7/2	Daniel Defoe: Robinson Crusoe	Képregény készítése	Anyanyelvi, vizuális kultúra, esztétikai, kreativitás	Szövegértés-szövegalkotás	Csoportmunka, kooperatív	Csomagoló papír íróeszközök, regény	6. osztály	iskola	45 perc	képregény	Csoportos, egyéni, tanári	Magyar tanár	
7/3	Mozgással kapcsolatos feladatok	Szöveges feladatok megoldása	Matematika komp. Feladatmegoldó készség, becslés, önellenőrzés	Matematika	Egyéni, kooperatív csoport	feladatgyűjtemény	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel, a megoldások leírása	Egyéni és csoportos	Matematika tanár	
7/4	Daniel Defoe: Robinson Crusoe	Képregény készítése	Anyanyelvi, vizuális kultúra, esztétikai, kreativitás	Szövegértés-szövegalkotás	Csoportmunka, kooperatív	Csomagoló papír íróeszközök, regény	6. osztály	iskola	45 perc	képregény	Csoportos, egyéni, tanári	Magyar tanár	
7/du	Közlekedési szabályok	Közlekedési szabályok megtanulása Rendőr előadása	Szabálytudat, és alkalmazása, tolerancia	osztályfőnöki	frontális	projektor	6. osztály	iskola	90 perc	Aktív részvétel, figyelem, a szabályok megismerése	frontális	osztályfőnök	
8.													
8/1	Az Egyesült Királyság	The UK	Idegen nyelvi kommunikáció: szövegértés	Angol	Frontális, kooperatív csoport	Térkép, útikönyv, csomagolópapír, színesek	6. osztály	iskola	45 perc	UK részeinek felsorolása	Csoportos	Angoltanár	
8/2	Nyári kirándulás tervezése, egészséges táplálkozás	beszélgetés nyári terveinkről	Természettudományos, térlátás	Osztályfőnöki	Csoport	internet	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel	Folyamatos, csoportos	osztályfőnök	
8/3	Felfedezők és hódítók	Nagy felfedezők a világban	Szociális és állampolgári komp., szövegértés, digitális	Történelem	Frontális, kooperatív, csoportos	Tankönyv, PC, internet	6. osztály	iskola	45 perc	Kiselőadások	Egyéni, csoportos, tanári	Történelem tanár	
8/4	mértékegységek	Hosszúság, idő és	Matematika komp.	Matematika	Egyéni,	Mérőeszközök,	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel, a	Egyéni és	Matematika tanár	

		tömeg mértékegységek gyakorlása	Feladatmegoldó készség		kooperatív csoport	feladatgyűjtemény					megoldások leírása	csoportos, folyamatos	
8/du	Közlekedési eszközök, közlekedés	Plakátok készítése szabadon választott technikával	Művészeti, esztétikai nevelés, kreativitás, együttműködés	technika	Kooperatív csoportos	Csomagolópapír, képek, rajzeszközök, újságok, ollók, ragasztók	6. osztály	iskola	90 perc	A plakát elkészítése	Csoportos, tanári	A foglalkozást vezető tanár	
9.													
9/1	Drámajáték	Fantáziagyakorlatok, rögtönzések	Szociális, anyanyelvi, érzelmek kifejezése, szóbeli szövegalkotás	Szövegértés-szövegalkotás	Drámajáték	Utazással kapcsolatos tárgyak	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel a játékokban	Csoportos, egyéni, tanári	Magyar tanár	
9/2	Az aggteleki cseppkőbarlang	Nemzeti parkjaink megismerése	Természettudományos, fantázia	Természetismeret	Frontális, kooperatív csoport	Tankönyv, útikönyv, ismeretterjesztő könyvek	6. osztály	iskola	45 perc	Térképen való elhelyezés, a cseppkőtípusok felismerése	Csoportos, folyamatos	Természetismeret tanár	
9/3	Daltanulás	Zörög a kocsi	Esztétikai-, művészeti tudatosság és kifejezőképesség	ének	Frontális	Kísérő hangszer, CD és lejátszó	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel, a szöveg ismerete	folyamatos	Ének tanár	
9/ du	Bevétel-kiadás	Látogatás a Takarékszövetkezetben	Matematika kompetencia, szociális	matematika	frontális	Füzet, íróeszköz, számológép	6. osztály	Takarék Szövetkezet	45 perc	Aktív részvétel	folyamatos	Matematika tanár	
10.													
10/1	Fölfedezések hatása	A gazdasági élet fejlődése	Természettudományos, anyanyelvi, beszédkészség	Történelem	Egyéni. Frontális, csoportos	Tankönyv, munkafüzet, csomagoló papír, íróeszköz	6. osztály	iskola	45 perc	Fürt ábra készítése	Egyéni, csoportos, tanári	Történelem tanár	
10/2	Életem egy lakatlan szigeten	Fogalmazás írása	Írásbeli szövegalkotás, anyanyelvi komp. ,kreativitás	Szövegértés-szövegalkotás	Egyéni	Füzet, toll	6. osztály	iskola	45 perc	Fogalmazás elkészítése	Egyéni, tanári,	Magyar tanár	
10/3	Angliai utazás megtervezése	I'd like to travel to England	Idegen nyelvi kommunikáció: beszédkészség, szövegalkotás	Angol	Kooperatív csoportmunka	Csomagolópapír, színesek	6. osztály	iskola	45 perc	Kérdések és válaszok alkotása	Csoportos	Angoltanár	
10/4	Élményrajz	Élményrajz készítése a halastói kirándulásról	Esztétikai-, művészeti tudatosság és kifejezőképesség	Rajz	Egyéni	rajzeszközök	6. osztály	iskola	45 perc	A rajz elkészítése	Egyéni, folyamatos	Rajz tanár	
10/5	Kirándulás költségének tervezése	Költségvetés készítése	Matematika komp. Feladatmegoldó készség, becslés, elemi számolási készség	Matematika	Kooperatív csoport	Számológép, füzet	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel, a megoldások leírása	csoportos	Matematika tanár	
11.													
11/1	Útvonalterv készítése	Kicsinyítés, nagyítás	Matematika komp. Feladatmegoldó készség, becslés, térlátás, tájékozódás	Matematika	Kooperatív csoport	Rajzeszközök, csomagoló papír	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel, a megoldások leírása	csoportos	Matematika tanár	
11/2	Utazás az antik világban: Odüsszeusz	Szövegrészlet olvasása, szövegértés	Anyanyelvi komp. Kifejező olvasás, szövegértés, szociális	Szövegértés-szövegalkotás	Kooperatív csoportmunka	Könyv	6. osztály	iskola	45 perc	Feladatlap kitöltése	csoportos	Magyar tanár	

	utazási	feladatmegoldással	komp.									
11/3	Hajó készítése	Hajó elkészítése, különböző technikák használata	Kreativitás, együttműködés	Technika	Csoport	Hungarocell, papírok, hurkapálca, ragasztó, kés, olló...	6. osztály	iskola	45 perc	A hajó elkészítése	csoportos	Technika tanár
11/ du	Utazás játékosan	Dramatikus játékok	Anyanyelvi, szociális, kreativitás, empátia	Szövegértés-szövegalkotás	csoportos	játékleírás	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel	Csoportos, egyéni	Magyar tanár
12.												
12/1	Utazunk	We like travelling	Idegen nyelvi kommunikáció: szövegalkotás, kreativitás	Angol	Kooperatív csoportmunka	Csomagolópapír, színesek	6. osztály	iskola	45 perc	Egy angliai utazás rajzos megtervezése	Csoportos	Angoltanár
12/2	Híres felfedezők, utazók	Kiselőadások készítése és előadása híres felfedezőkről	Anyanyelvi, kommunikációs készség, önálló ismeretszerzés, előadói készség	Történelem	Egyéni, csoportos	Útikönyvek, képek	6. osztály	iskola	45 perc	Az előadások elkészítése, előadása	Egyéni, csoportos, tanári	Történelem tanár
12/3	Távolságok mérése és átváltása	Hosszúság és idő átváltások gyakorlása	Matematika komp. Feladatmegoldó készség	Matematika	Egyéni, csoport	Füzet, feladatgyűjtemény, írószjer	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel, a megoldások leírása	Egyéni, csoportos	Matematika tanár
12/4	Utazás az antik világban: Odüsszeusz utazási	Szövegrészlet olvasása, véleményalkotás, szövegelemzés	Anyanyelvi komp. Kifejező olvasás, szövegértés, szociális komp.	Szövegértés-szövegalkotás	Kooperatív csoportmunka	könyv	6. osztály	iskola	45 perc	véleményalkotás	csoportos	Magyar tanár
12/ du	Zenés délután	Más népek zenéjének meghallgatása, tánc	Esztétikai, művészeti tudatosság és kifejezőkészség, szociális komp., illetan	Ének-zene	frontális	CD és CD lejátszó	6. osztály	iskolai	90 perc	Aktív részvétel	frontális	Foglalkozást vezető tanár
13.												
13/1	Utazás az antik világban: Odüsszeusz utazási	Filmnézés, beszélgetés, összehasonlítás	Anyanyelvi komp. Kifejező olvasás, szövegértés, szociális komp.	Szövegértés-szövegalkotás	Kooperatív csoportmunka	DVD és lejátszó,	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel	csoportos	Magyar tanár
13/2	Kirándulással kapcsolatos feladatok	Szöveges feladatok, egyenes és fordított arányosság	Matematika komp. Feladatmegoldó készség	Matematika	Egyéni, csoport	Feladatgyűjtemény, füzet	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel, a megoldások leírása	Csoportos, egyéni	Matematika tanár
13/3	Daltanulás	Szónyi Erzsébet: Bricskán járok	Esztétikai-, művészeti tudatosság és kifejezőképesség	Ének	Frontális	Kísérő hangszer, tankönyv	6. osztály	iskola	45 perc	A dal szövegének megtanulása	folyamatos	Ének tanár
13/4	Kirándulás tervezése	Egy adott kirándulás megszervezése	Digitális	Informatika	Egyéni	PC, internet	6. osztály	iskola	45 perc	A terv elkészítése	egyéni	Informatika tanár
14.												
14/1	Vízpart élővilága	Vízi növények és állatok jellemzői	Természettudományos, digitális	Természetismeret	Frontális, kooperatív csoport	PC, internet, képek, DVD	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel	csoportos	Természetismeret tanár
14/2	London	Látnivalók	Idegen nyelvi	Angol	Frontális,	Útikönyv, PC,	6. osztály	iskola	45 perc	Aktív részvétel	Csoportos	Angoltanár

			kommunikáció, digitális		kooperatív csoport	internet						
14/du	A halastó és környékének élővilága	Kerékpározás, az élővilág megfigyelése, szülők bevonásával főzés	Természettudományos, szociális, hatékony önálló tanulás	Természetismeret, osztályfőnöki	frontális	Kerékpárok, főzőeszközök, nyersanyag	6. osztály	halastó	4 óra	Játékos totó kitöltése	folyamatos	osztályfőnök
15.												
15/1	London	Útleírás, képeslap készítése	Idegen nyelvi kommunikáció	Angol	Egyéni	Képek, képeslapok	6. osztály	iskola	45 perc	Képeslap elkészítése	Egyéni	Angoltanár
15/2	Utazás az antik világban: Odüsszeusz utazásai	Fogalmazás írása	Anyanyelvi komp. Írásbeli szövegalkotás, kreativitás	Szövegértés-szövegalkotás	Egyéni	Füzet, toll	6. osztály	iskola	45 perc	Fogalmazás	egyéni	Magyar tanár
15/3	Daltanulás	Fut a vonat	Esztétikai-, művészeti tudatosság és kifejezőképesség	Ének	Frontális	Kísérő hangszer, tankönyv	6. osztály	iskola	45 perc	A dal megtanulása	folyamatos	Ének tanár
16/1 du	Anyagok összegyűjtése, rendszerezése	Anyagok összegyűjtése, rendszerezése	Esztétikai-, művészeti tudatosság és kifejezőképesség	Rajz, technika	frontális	Az eddig elkészült produktumok, rajzszög, blue btack, ragasztó, asztalok, paravánok...	6. osztály	iskola	2*45 perc	A kiállítás elkészítése	folyamatos	osztályfőnök
17/1 du	Kiállítás	Anyagok összegyűjtése, rendszerezése	Esztétikai-, művészeti tudatosság és kifejezőképesség	Rajz, technika	frontális	Kiállított anyagok, hangosítás	Az iskola tanulói és a bevont külsősök	Iskola	Du.	Megnyitás, megtekintés	☺, ☹	osztályfőnök
18/1 du	Záró kör	Közös beszélgetés	Anyanyelvi, szociális, tolerancia	osztályfőnöki	frontális	Körben elhelyezett székek	6. osztály	iskola	45 perc	részvétel	☺, ☹	osztályfőnök

5. Óravázlatok, tevékenységvázlatok

5.1. Angol:

A résztvevők köre: 6. osztály

Az óra témája: ideális utazás

Az óra típusa: gyakorló

Az óra célja: egy ideális utazás című produktum elkészítése, a téma szavainak, kifejezéseinek gyakorlatban való alkalmazása

Fejlesztendő területek: idegen nyelvi kommunikáció: szövegalkotás
figyelem-koncentráció, logika
emlékezet
kreativitás
együttműködés
értékelés, önértékelés

Munkaformák: csoportos, egyéni, frontális

Idő, mozzanat	Tanulói, tanári tevékenység	Munkaforma, módszer	Kompetenciák, készségek	Eszközök
1. perc	Köszönés, jelentés	Frontális		
2-3. perc Ráhangolódás	Ki kell találniuk egy hárombetűs szót, amire gondoltam (USA), a jeleim alapján: karika= jó betű rossz helyen, pötty= jó betű jó helyen, ha nincsenek benne olyan betűk, mint az én szavamban,	Frontális, játék	Logika, memória	Tábla, táblafilc

	<p>semmilyen jelet nem teszek a szó mellé. Ez a játék nem csak a logikus gondolkodást fejleszti, hanem a memóriát is, mert a tanult 3 betűs szavakat fel kell idézniük, hogy ki tudják találni az általam kigondolt szót.</p>			
<p>4-5. perc</p> <p>Jelentésteremtés</p>	<p>A csapatokban mindenki választ egy színt, és a csomagolópapírra felváltva, csendben, tanult országok neveit írják két percig.</p>	<p>Csoportmunka: kerekasztal</p>	<p>Figyelem-koncentráció, emlékezet</p>	<p>Csomagolópapír, színesek</p>
<p>6-10. perc</p>	<p>A csoportok szóvivői felolvassák az általuk leírt szavakat. Ha másik csoportnál is szerepelnek a szavak, (amit ők kézfeltartással jeleznek), 1 pontot érnek mindencsapatnak, akik írták, ha csak náluk szerepelnek, 2 pontot érnek. Győztes csapat kihirdetése, megtapsolása.</p>	<p>Csoportmunka: csoportforgó</p>	<p>Egymásra figyelés</p>	<p>Csomagolópapír, színesek</p>
<p>11-12. perc</p>	<p>A csapatokban mindenki a saját színével a 4 részre osztott csomagolópapírra beírja az ő</p>	<p>Csoportmunka: ötletbörze</p>	<p>Kreativitás</p>	<p>Csomagolópapír és színesek</p>

	részébe a számára ideális utazással kapcsolatos ötleteit (minimum 3 ötlet fejenként).			
13-18. perc	A jelzésem után szóforgós módszerrel elmondják egymásnak, ki mit írt, és egy másik papírra elkészítik a mindenki által elfogadott közös produktumot, aminek a címe: Ideal journey (Ideális utazás). A megvalósítást rájuk bízom, úgy készítik el, amilyen formában akarják.	Csoportmunka: szóforgó	Kreativitás	Csomagolópapír, zsírkréták, filcek, színesek
19-28. perc	A csapatok által kijelölt szóvivők felváltva bemutatják az elkészült munkákat. 2 percet kap rá minden csapat.	Prezentáció: csoportforgó	Kommunikáció	Produktum
29-30. perc Reflektálás:	Minden csoport megbeszéli, hogy egy általam választott másik csapat munkáját milyennek tartja. Előre megmondom, melyik csapat melyik csapatot fogja értékelni. „Az tetszett benne, hogy ...”	Csoportmunka	Értékelés	

31-40. perc Csoportértékelés	Az egyes csapatok szóvivője elmondja a csapat véleményét az általam kiválasztott csapatról. A véleményezett csapat röviden reagálhat, ha akar. Csapatonként két-két perc (reagálással együtt).	Csoportmunka: csoportforgó	Kommunikáció	
41-42. perc Önértékelés	Minden csoport minden tagja értékeli magát 2 lapon. Az egyik az aktivitását, a másikon azt, hogyan érezte magát az órán.	Egyéni munka	Önértékelés	2 értékelő lap: 1.a Was I active? Yes/No. 1.b Did I help my partners? 2. How did I feel in the lesson?
43-44. perc Tanári értékelés	Röviden értékelek minden csoportot egy-egy mondatban.	Frontális		
45. perc	Elköszönés	Frontális		

5.2. Matematika

Mértékegységváltások: Becslések, számítások a köznapi életből vett példákon keresztül

A modul célja:	Szorzás és osztás tizedes törttel
Időkeret:	45 perc
Ajánlott korosztály:	6. osztály, a kooperatív feladatoknál lehetőség szerint 4 fős heterogén csoportok létrehozása
Modulkapcsolódási pontok:	5. osztályos törtek, tizedes törtek témakör 6. osztályos törtek témakör
A képességfejlesztés fókuszai:	<i>Számlálás, számolás:</i> műveletek a pozitív és negatív törtek körében. <i>Mennyiségi következtetés:</i> mennyiségek törtrészének számítása. Műveleti tulajdonságok megfigyelése. <i>Szövegesfeladat-megoldás, problémamegoldás, metakogníció:</i> valós életből vett problémák megoldása, szöveges feladatok megoldása, ellenőrzése. <i>Deduktív következtetés, induktív következtetés:</i> műveletek kiterjesztése a negatív törtek körére és analógiák keresése. <i>Becslés:</i> közelítő mérés.
Kooperatív technikák:	Szóforgó, csoportforgó, szakértői mozaik, ötletbörze, kerekasztal, kooperatív mozaik
Értékelés:	Az egyéni- és csoporteredmények szóbeli értékelése, a hiányosságok pótlására, hibák javíttatására is kiterjedően. Egyéni- és csoporteredmények pozitív értékelése. Ösztönözzük arra, hogy a tanulók egymás munkáját is értékeljék, megbecsüljék
Támogatói rendszer:	Kooperatív tanulási módszer ismerete

Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport/a differenciálás lehetőségei	Munkaformák	Módszerek	Eszköz/feladat/gyűjtemény
<p>I. <u>Ráhangolódás</u> Régi hosszúság és terület mértékegységek keresése az interneten.</p> <p>1</p>	<p>Szövegértés fejlesztése. Empátia.</p>	<p>Csoportalakítás. Négy heterogén csoport alakítása. (irányított csoportalakítás)</p>	<p>Frontális. Egyéni.</p>	<p>Kutatómunka</p>	<p>számítógép</p>
<p>II. <u>Jelentésteremtés</u> 1. Fejlesztés gyakorlása.</p> <p>2. Írásbeli műveletek eljárásainak felidézése</p> <p>3. Szöveges feladat utazással kapcsolatban</p>	<p>Gondolkodás. Számolási készség.</p> <p>Emlékezet, figyelem. Számolási készség fejlesztése, gondolkodás</p> <p>Szövegértés, logikus gondolkodás, rész egész</p>	<p>Egész osztály</p> <p>Egész osztály</p> <p>Differenciált feladatszétosztás</p>	<p>Csoportos</p> <p>Páros munka</p> <p>Csoportos</p>	<p>Szóforgó</p> <p>Feladatmegoldó megbeszélés</p> <p>Szakértői mozaik</p>	<p>Feladatlap, íróeszköz</p> <p>Füzet, íróeszköz</p> <p>Feladatlap, íróeszköz</p>

<p>4. Angliában a magyartól eltérő mértékegységeket használnak, ezek átváltásának gyakorlása</p> <p>5. Az amerikai futballpálya területének és kerületének számítása.</p>	<p>viszonyítás. Szövegértés, logikus gondolkodás, számolási készség fejlesztése.</p>	<p>Egész osztály</p> <p>Egész osztály</p>	<p>Csoportos</p> <p>Csoportos</p>	<p>Ötletbörze, kerekasztal</p> <p>Kooperatív mozaik</p>	<p>Régi mértékegységek közötti váltószám táblázat, írólap, íróeszköz</p> <p>A pálya képe, füzet, íróeszköz</p>
<p>III. Reflektálás</p> <p>1. TOTÓ kitöltése</p> <p>2. A TOTÓ megbeszélése, a vélemények kicserélése</p> <p>3. Értékelés: - egyéni - csoport értékelése - tanár értékelése</p>	<p>számolási készség, Kommunikáció , emlékezet, logikus gondolkodás, empátia Emlékezet, önismeret, társak ismerete</p>	<p>Egész osztály</p> <p>Egész osztály</p> <p>Egész osztály</p>	<p>Egyéni</p> <p>Frontális</p> <p>Frontális, csoportos, egyéni</p>	<p>Megbeszélés, vita, beszélgetés</p> <p>Megbeszélés,</p>	<p>TOTÓ</p> <p>-</p> <p>Értékelő kártya</p>

5.3. Magyar (szövegértés-szövegalkotás)

Daniel Defoe: Robinson Crusoe

A modul célja:	Anyanyelvi tapasztalatszerzés. Anyanyelvi kompetencia: szövegértés, szövegalkotás, olvasási készség, olvasástechnika fejlesztése, emlékezet, figyelem, kreativitás, vizuális kompetencia, előadói készség, beszédfejlesztés.
Időkeret:	45 perc
Ajánlott korosztály:	6. osztály, a kooperatív feladatoknál lehetőség szerint 4 fős heterogén csoportok létrehozása
Modulkapcsolódási pontok:	Tágabb környezetben: környezeti nevelés, kommunikációs kultúra Szűkebb környezetben: beszéd Megelőző tevékenységek: spontán beszélgetés, beszélgetőkör az utazásról. Követő tevékenységek: a regény részleteinek olvasása, elemzése.
A képességfejlesztés fókuszai:	Kompetenciafejlesztési szinten: nyelvi-verbális, logikai gondolkodás, együttműködés. NAT fejlesztési feladatok szintjén: beszédkészség, szóbeli- és írásbeli szövegalkotás, kreativitás. Műveltségterületi fejlesztési feladatok szintjén: szóbeli információk megértése, gondolatok megfogalmazása, lényegkiemelés, összefüggések felismerése.
Kooperatív technikák:	Szóforgó, szakértői mozaik, szóháló-pókháló Kerekasztal, diák kvartett
Értékelés:	Szóbeli: egyéni, csoport és tanári
Támogatói rendszer:	IKT eszköz, kooperatív tanulási módszerek ismerete

Modulvázlat

Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport/a differenciálás lehetőségei	Munkaformák	Módszerek	Eszköz/feladat/gyűjtemény
<p><u>I. Ráhangelődés</u></p> <p>A.) <u>Fantáziajáték</u>: Mit vinnél magaddal egy lakatlan szigetre?</p> <p>B.) Milyennek képzeled el a szigetet?</p>	<p>Kreativitás</p> <p>Fantázia, kreativitás, szóbeli szövegalkotás.</p>	<p>Egész osztály</p> <p>Egész osztály</p>	<p>Csoportos.</p> <p>Csoportos.</p>	<p>drámajáték</p> <p>drámajáték</p>	
<p><u>II. Jelentésteremtés</u></p> <p>1. <u>Böngészés</u> a neten.</p> <p>2. Lexikonban keresgélés.</p> <p>3. <u>Beszámoló</u> a gyűjtött munkákból: az</p>	<p>Önálló ismeretszerzés</p> <p>Önálló ismeretszerzés</p> <p>Kifejezőkészség, előadókészség együttműködés</p>	<p>Az osztály csoportbontása, 5 heterogén csoport kialakítása</p> <p>Egész osztály</p> <p>Egész osztály</p>	<p>Csoportos, egyéni.</p> <p>Csoportos, egyéni.</p> <p>Kooperatív</p>	<p>Kutatómunka</p> <p>Kutatómunka</p> <p>Szakértői mozaik</p>	<p>IKT eszköz, internet, lexikonok, íróeszköz, füzet.</p> <p>Csomagolópapír, íróeszköz</p>

<p>íróról és a regényről</p> <p>4. <u>Részlet olvasása</u> a regényből</p> <p>5. <u>Az olvasott szöveg feldolgozása</u> kérdések alapján.</p>	<p>Kifejező olvasás, szövegértés.</p> <p>kérdésfeltevés</p>	<p>Egész osztály</p> <p>Feladatszétosztás</p>	<p>Frontális</p> <p>kooperatív</p>	<p>Csoportkonzultáció</p>	<p>A regény</p> <p>Füzet, íróeszköz</p>
<p>III. <u>Reflektálás</u></p>					
<p>1. <u>Mondjatok egy igaz és egy hamis állítást</u> Robinson Crusoe-ról</p> <p>2 <u>Értékelés:</u> a csoportok önértékelése, a tanulók visszajelzései, tanítói összegzés</p>	<p>Emlékezet, állítások megfogalmazása.</p> <p>önismeret, társismeret</p>	<p>Egész osztály</p> <p>Egész osztály</p>	<p>Kooperatív</p> <p>Kooperatív</p> <p>Frontális, csoportos és egyéni</p>	<p>Igaz-hamis játék</p> <p>Megbeszélés</p>	<p>Kilépőkártyák</p>

5.4. Történelem

Az újkor kezdetén – Az Európán kívüli világ

A modul célja:	Önálló ismeretszerzés, más népek kultúrájának megismerése, tájékozódás. Lényegkiemelés. Anyanyelvi kompetencia: szövegértés, szövegalkotás. Emlékezet, figyelem fejlesztése Előadói készség, beszédfejlesztés.
Időkeret:	45 perc
Ajánlott korosztály:	6. osztály, a kooperatív feladatoknál lehetőség szerint 4 fős heterogén csoportok létrehozása
Modulkapcsolódási pontok:	Tágabb környezetben: környezeti nevelés, kommunikációs kultúra, társadalmi nevelés. Megelőző tevékenységek: beszélgetés, diák megtekintése Követő tevékenységek: Az indiánok kultúrája..
A képességfejlesztés fókuszai:	Kompetencia fejlesztési szinten: nyelvi-verbális, logikai gondolkodás NAT fejlesztési feladatok szintjén: beszédkészség, szóbeli- és írásbeli szövegalkotás. Műveltségterületi fejlesztési feladatok szintjén: gondolatok megfogalmazása, lényegkiemelés, összefüggések felismerése.
Kooperatív technikák:	Szóforgó Csoportforgó, gondolattérkép Szakértői mozaik, szóháló-pókháló, kerekasztal
Értékelés:	Szóbeli: egyéni, csoport és tanári
Támogatói rendszer:	IKT eszköz, kooperatív tanulási módszerek ismerete

Modulvázlat

Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport/a differenciálás lehetőségei	Munkaformák	Módszerek	Eszköz/feladat/gyűjtemény
<p><u>I. Ráhangelődés</u></p> <p>1. Szólánc játék történelmi fogalmakkal.</p>	Asszociációs készség, figyelemkoncentráció	Egész osztály	Egész osztály, frontális	játék	
<p>2. Mi jut eszedbe róla c. játék</p> <p>Mi jut eszedbe Indiáról, Kínáról, Afrikáról?</p>	Asszociációs készség, Meglévő ismeretek előhívása, emlékezet.	Egész osztály	Egész osztály, frontális	játék	
<p><u>II. Jelentésteremtés</u></p> <p>1. Nyissuk ki a kistérképet, ill. nézzük meg a falitérképen ezeket a helyeket!</p>	Asszociációs készség, tájékozódás a térképen.	Egész osztály	Frontális, egyéni.	Megfigyelés, tájékozódás.	térképek
2. Keresés a neten	Önálló ismeretszerzés	Kooperatív csoportok	csoport	kutatómunka	IKT eszközök
3. A tankönyv	Önálló	Kooperatív	csoport	Szakértői	Tankönyv,

szövegének feldolgozása.	ismeretszerzés	csoportok		mozaik	csomagolópapír, íróeszközök.
4. Vázlatkészítés	lényegkiemelés	Kooperatív csoportok	csoport	fürtábra	Füzet, íróeszközök.
III. Reflektálás 1. Feladatlap kitöltése.	Emlékezet	Egész osztály	Egyéni, csoportos.	Ellenőrzés, rögzítés.	Feladatlap, munkafüzet.
2. Értékelés: a csoportok önértékelése, a tanulók visszajelzései, tanári összegzés.	Önismeret, társismeret.	Egész osztály	Csoportos, egyéni.	Megbeszélés	Kilépőkártyák

5.5. Kémia 6. osztály, délutáni foglalkozás

Az óra anyaga: különleges utazások

A foglalkozás célja:	A kémiai, fizikai tapasztalatszerzés. Környezeti kompetencia: szövegértés, rendszerezés, szövegértelmező, rész-egész észlelése, emlékezet, figyelem, megfigyelőképesség, összefüggéslátás, kooperatív és önálló munkavégzés, mozgáskoordináció, analízis, szintézis
Időkeret:	90 perc
Ajánlott korosztály:	6. osztály, a kooperatív feladatoknál lehetőség szerint 4 fős heterogén csoportok létrehozása
Modulkapcsolódási pontok:	Tágabb környezetben: anyanyelvi nevelés, szociális nevelés Szűkebb környezetben: természetismereti, környezetvédelmi nevelés Megelőző tevékenységek: filmnézés, előzetes ismeretek felelevenítése
A képességfejlesztés fókuszai:	Kompetenciafejlesztési szinten: kémiai, fizikai, környezetvédelmi tapasztalatszerzés NAT fejlesztési feladatok szintjén: természetismereti ismeretszerzés Műveltségterületi fejlesztési feladatok szintjén: szóbeli információk megértése, gondolatok megfogalmazása, lényegkiemelés, összefüggések felismerése.
Kooperatív technikák:	Szóforgó, csoportforgó, ötletelő, kooperatív mozaik, tárlatlátogatás
Értékelés:	Szóbeli: egyéni, csoport és tanári, folyamatos
Támogatói rendszer:	IKT eszköz Kooperatív tanulási módszerek ismerete

Modulvázlat

Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport/a differenciálás lehetőségei	Munkaformák	Módszerek	Eszköz/feladat/gyűjtemény
<p>I. Ráhangolódás</p> <p>A) Beszélgető kör: Vajon mi köze a kémiának az utazáshoz? Próbáljunk „kémikus” utazásokat kitalálni! Megélt utazási élmények, melyekben egy eseménynek a kémiához bármi köze lehet.</p> <p>B) A pedagógus által összeállított kisfilm (internetről összevágott ismeretek) megtekintése a Zeppelin nevű léghajó történetéről és működéséről.</p> <p>C) A látottak megbeszélése.</p>	<p>Emlékezet, figyelem</p> <p>Figyelem, logikus gondolkodás, emlékezet</p> <p>Rész, egész észlelése, megfigyelés, gondolkodás, emlékezet, összefüggések keresése</p> <p>Figyelem, logikus gondolkodás, emlékezet</p>	<p>Egész osztály</p> <p>Egész osztály</p> <p>Egész osztály</p>	<p>Frontális</p> <p>Frontális</p> <p>Frontális</p>	<p>Csoportos</p> <p>Csoportos</p> <p>Csoportos</p>	<p>Körben elhelyezett székek</p> <p>Számítógép</p> <p>Körben elhelyezett székek</p>
<p>II. Jelentésteremtés</p> <p>1. Hogyan lehet hidrogént előállítani? Figyeld meg a tulajdonságait!</p>	<p>Rész, egész észlelése, megfigyelés,</p>	<p>Egész osztály</p>	<p>Frontális</p>	<p>megfigyelés</p>	<p>Cink, sósav, laboratóriumi üvegeszközök</p>

<p>2. Milyen a hidrogén? Minél több kifejezést keressetek a kérdésre! Írjátok le a füzetbe!</p>	<p>Gondolkodás, emlékezet, megfigyelőképesség</p>	<p>Egész osztály</p>	<p>Véletlen csoportalakítás</p>	<p>szóforgó</p>	<p>Konzervdoboz, gyufa Füzet, íróeszköz</p>
<p>3. Az információk megbeszélése, javítása, kiegészítése.</p>	<p>önkorrekció</p>	<p>Egész osztály</p>	<p>egyéni</p>	<p>frontális</p>	<p>Füzet, íróeszköz</p>
<p>4. Hogyan működhetett a Zeppelin? Modellezés Mi lehetett a baleset oka? Modellezés.</p>	<p>Problémamegoldás, figyelem, összefüggéslátás, gondolkodás</p>	<p>Egész osztály</p>	<p>Frontális</p>	<p>kísérlet</p>	<p>Hidrogén, nejlonzacskó, cérna Gyufa, hurkapálca</p>
<p>5. Az információk megbeszélése. Mit tettél volna, hogy a baleset ne következzen be? Milyen más töltőgázt lehetne elképzelni?</p>	<p>Problémamegoldás, figyelem, összefüggéslátás, gondolkodás</p>	<p>Egész osztály</p>	<p>Frontális</p>	<p>beszélgetés</p>	<p>-----</p>
<p>6. Modellezés: Ugyanaz a kísérlet He-mal.</p>	<p>Analógiás gondolkodás, asszociáció, elvonatkoztatás</p>	<p>Egész osztály</p>	<p>frontális</p>	<p>kísérlet</p>	<p>Hélium, léggömbök</p>

7. Részösszefoglalás: Az eddig látottak összefoglalása, figyelem felhívó rajz készítése a hidrogén tűzveszélyességére.	Finom motorika, gondolkodás, emlékezet, figyelem, kooperatív munkavégzés	Egész osztály	Csoportos	Ötletelő, kooperatív mozaik	A/4-es lapok, íróeszközök
6. Prezentáció, bemutatás	Előadókészség, empátia, tolerancia	Egész osztály	Csoportos	csoportforgó	Elkészített plakátok
7. A hajó fizikája – kísérletek: úszás, lebegés, lemerülés	Finom motorika, Problémafelvetés, gondolkodás, megoldáskeresés	Egész osztály	Csoportos	Bemutatás, megbeszélés tanuló kísérlet	Víz, papír, tojás, vasgolyó, jég, hajótest vasból
8. Részlet az 1492 c. filmből. Vitaminhiány az utazás közben. A látottak megbeszélése, kapcsolása a kémiához.	Figyelem, emlékezet, Problémafelvetés, gondolkodás, megoldáskeresés	Egész osztály	csoportos	filmnézés beszélgetés	DVD, PC, projektor
III. Reflektálás					
1. Zárókör: új ismeretek, élmények megerősítése. Jövőre kémiát is fogsz tanulni. Szerinted milyen lesz?	Emlékezet, megfigyelés, anyanyelvi kommunikáció, távlati célok kialakítása	Egész osztály	Kooperatív	Megbeszélés	Körben elhelyezett székek
2. Értékelés: a csoportok önértékelése, a tanulók visszajelzései, tanári összegzés	Logikus gondolkodás Emlékezet, önismeret, társismeret	Egész osztály	Frontális, csoportos és egyéni	Megbeszélés	Kilépőkártyák

5.6. Természetismeret

Az óra anyaga: északi-középhegység. Tájékozódás a térképen.

A modul célja:	A természetismereti, földrajzi tapasztalatszerzés. Környezeti kompetencia: szövegértés, rendszerezés, szövegértelmező, rész-egész észlelése, emlékezet, figyelem, megfigyelőképesség, összefüggéslátás, kooperatív és önálló munkavégzés, mozgáskoordináció, analízis, szintézis
Időkeret:	45 perc
Ajánlott korosztály:	6. osztály, a kooperatív feladatoknál lehetőség szerint 4 fős heterogén csoportok létrehozása
Modulkapcsolódási pontok:	Tágabb környezetben: anyanyelvi nevelés, szociális nevelés Szűkebb környezetben: természetismereti, környezetvédelmi nevelés Megelőző tevékenységek: spontán beszélgetés, előzetes ismeretek felelevenítése
A képességfejlesztés fókuszai:	Kompetencia fejlesztési szinten: földrajzi, biológiai, környezetvédelmi tapasztalatszerzés NAT fejlesztési feladatok szintjén: természetismereti ismeretszerzés Műveltségterületi fejlesztési feladatok szintjén: szóbeli információk megértése, gondolatok megfogalmazása, lényegkiemelés, összefüggések felismerése.
Kooperatív technikák:	Szóforgó, csoportforgó, szakértői mozaik, ötletelő, kerekasztal, kooperatív ,ozai, tárlatlátogatás
Értékelés:	Szóbeli: egyéni, csoport és tanítói
Támogatói rendszer:	IKT eszköz Kooperatív tanulási módszerek ismerete

Modulvázlat

Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport/a differenciálás lehetőségei	Munkaformák	Módszerek	Eszköz/feladat/gyűjtemény
<p>I. Ráhangolódás</p> <p>A.) mozgásos játék: trópusi eső (kör alakítása, mozgás átvétele, tovább adása)</p> <p>B.) puzzle játék</p>	<p>Mozgáskoordináció, empátia</p> <p>Figyelem, logikus gondolkodás, emlékezet fejlesztése</p>	<p>Egész osztály</p> <p>Csoportalakítás (irányított heterogén csoportok).</p>	<p>Frontális</p> <p>Csoportos</p>	<p>Mozgásfajták utánzása, játék</p> <p>játék</p>	<p>-</p> <p>Térkép összevágva</p>
<p>II. Jelentésteremtés</p> <p>1. csoportépítés: a kirakott térképen jelölni Magyarország nagy tájait, színezés</p> <p>2. az Északi-középhegység fekvése, felszíne, éghajlata, adatok gyűjtése tankönyvi</p>	<p>Rész, egész észlelése, megfigyelés, gondolkodás</p> <p>Szövegértés, szövegértelmezés, összefüggéslátás</p>	<p>Egész osztály</p> <p>Egész osztály</p>	<p>Csoportos</p> <p>Csoportos</p>	<p>Szóforgó</p> <p>Szakértői mozaik</p>	<p>Térkép vázlat, írószer, színes ceruza</p> <p>Tankönyv szövege, íróeszköz, A/4-es lap</p>

szövegből 3. közös plakát készítése a kijegyzetelt tankönyvi szöveg alapján. 4. az elkészült plakátok megtekintése, ellenőrzése, értékelése 5. a munkafüzet feladatainak megoldása, javítása	Emlékezet, figyelem, finom motorika, kreativitás	Egész osztály	Csoportos	Ötletelő, kooperatív mozaik	Csomagolópapír, íróeszköz
	Empátia, vélemény nyilvánítás	Egész osztály	Csoportos	Tárlatlátogatás, megbeszélés, értékelés	Elkészült plakátok
	Emlékezet, figyelem	Egész osztály	Egyéni	Feladatmegoldás, ellenőrzés, értékelés	Munkafüzet, íróeszközök
III. <u>Reflektálás</u> 1. Ismétlés kérdések alapján 2. Ismeretek rögzítése 3. Értékelés: a csoportok önértékelése, a tanulók visszajelzései, tanári összegzés	Emlékezet megfigyelés Logikus gondolkodás Emlékezet, önismeret, társismeret	Egész osztály Egész osztály Egész osztály	Kooperatív Kooperatív Frontális, csoportos és egyéni	Megbeszélés Megbeszélés, lejegyzés Megbeszélés	- Füzet, íróeszköz Értékelő kártyák

6. Ajánlás

Ajánljuk minden olyan iskolának, gyerekközösségnek, akik izgalmas felfedezésekre vágnak, szabadidejüket hasznosan, élményekben gazdagon szeretnék eltölteni. A tevékenységek során megtanuljanak másokat és a különbözőségeket elfogadni, és jól együttműködni. A projekt során megismerkednek más népek kultúrájával, hagyományaival, ezeket az ismereteket jól felhasználhatják tanulmányaik során. A foglalkozások során megtapasztalhatják a közös munka örömét. Mindeközben fejlődnek a kulcskompetenciák, valamint a készségek és képességek.

7. Mellékletek

7.1.

7.2. Egy 6. osztályos tanuló fogalmazása:

A furfangos Odüsszeusz

Az egyik éjszakán az álmok birodalmában fantasztikus helyen jártam. Görögországban, Itthaka szigetének királyának a palotájában voltam belső szolgáló. Igaz, nem egy előkelő beosztás, de elnyertem a király, Odüsszeusz bizalmát és fontos szerepem volt szolgálatában. Így szabadon mozoghattam a gyönyörű palotában és elkísérhettem utazásai során, megismerhettem egy kicsit magát, Odüsszeuszt is. Külsőleg, természetével, szakállával nem volt feltűnő jelenség az akkori görög férfiak között. A ruházata talán kicsit díszesebb volt,

Oh blow ye winds o'er the ocean
And blow ye winds o'er the sea
Oh blow the winds o'er the ocean
And bring back my Bonnie to me

REFRAIN

The winds have blown over the ocean
The winds have blown over the sea
The winds have blown over the ocean
And brought back my Bonnie to me

REFRAIN

7.5. „Bricskán járok” című amerikai népdal szövege

Dübörög a fogatom, bricskán járok
Hét országon, Mary Jane,
Robogok a kocsimon, város,
Hét falu száguld felém.

Ki gondol rám? Talán egy lány.
Mégvár a kertek alján ma délután.

Kerekeken utazom, bricskám rúdját
Jó ló húzza, Mary Jane,
Lehagyom a vonatot, jöjj, hát,
Messzire vinnélek én.

Ki gondol rám? Talán egy lány.
Mégvár a kertek alján ma délután.